

การประเมินหลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์ และบริหารธุรกิจ (หลักสูตรปรับปรุง 2561)

นิคม เจียรจินดา¹

วรินทร์ธร ธารสารสมบัติ²

วิรมล เวศสุนทรเทพ³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ตัวอย่างประกอบด้วยนักศึกษา บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต คณาจารย์ และผู้ทรงคุณวุฒิ ผลการวิจัยของคณาจารย์, ผู้ใช้บัณฑิต และผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ระดับความเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรด้านความสอดคล้องกับความต้องการสังคมปัจจุบัน และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรด้านนำไปปฏิบัติได้จริง อยู่ในระดับมากที่สุด และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรด้านมีความเป็นเอกลักษณ์อยู่ในระดับมาก ส่วนผลการวิจัยของนักศึกษา/บัณฑิต พบ ว่าระดับความเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านความสอดคล้องกับความต้องการสังคมปัจจุบัน ด้านนำไปปฏิบัติได้จริง และด้านมีความเป็นเอกลักษณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิจัยของความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า การปฏิบัติงานในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ต่อคุณสมบัติของบัณฑิตที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการ ในภาพรวมโดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การประเมินหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ความพึงพอใจ

¹อาจารย์ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ที่อยู่: 1761 2086 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก บางกะปิ กรุงเทพฯ 10240
Email: nik_3240@hotmail.com

²อาจารย์ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ที่อยู่: 1761 2086 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก บางกะปิ กรุงเทพฯ 10240
e-mail: varinthorn_ru@hotmail.com

³อาจารย์ สาขารัฐประศาสนศาสตร์ และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ที่อยู่: 1761 2086 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก บางกะปิ กรุงเทพฯ 10240
e-mail: Viramon@gmail.com



The Evaluation of Dual Master Degree in Public Administration and Business Administration Curriculum (Improved Curriculum, 2018)

Nikom Jearrajinda¹

Varinthorn Tarasansombut²

Viramon Vatsunthonrathap³

Abstract

This research was a quantitative research employing questionnaire for data collection from students, graduates, employers of graduates, faculty members, and experts. It was revealed that faculty members, employers of a graduates and experts demonstrated that the program was very much responsive to present social need and real life whereas present students and graduates expressed very favorable attitude toward the program in the said aspects. Moreover, employers of graduates reported that they were very satisfied with the graduates in both their qualifications and performances.

Keywords: Curriculum evaluation, objective of the curriculum, satisfaction

¹Lecturer, Master Degree Program in Public and Business Administration, Ramkhamhaeng University, 2086 Ramkhamhaeng Road, Hua Mak, Bang Kapi, Bangkok 10240
email: nik_3240@hotmail.com

²Lecturer, Master Degree Program in Public and Business Administration, Ramkhamhaeng University, 2086 Ramkhamhaeng Road, Hua Mak, Bang Kapi, Bangkok 10240
email: varinthorn_ru@hotmail.com

³Lecturer, Master Degree Program in Public and Business Administration, Ramkhamhaeng University, 2086 Ramkhamhaeng Road, Hua Mak, Bang Kapi, Bangkok 10240
email: Viramon@gmail.com

ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันบริบทขององค์การทั้งภาครัฐและเอกชนมีความสลับซับซ้อนมาก และมีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้ยากแก่การเข้าใจถึงปัญหาวิธีการแก้ไข การปรับตัว และการบูรณาการ นักบริหารทั้งภาครัฐและเอกชน รวมตลอดถึงองค์การที่ไม่มุ่งหวังผลกำไร จึงจำเป็นจะต้องมีองค์ความรู้ที่กว้างขวางครอบคลุมถึงขอบข่ายและเนื้อหาสาระของการบริหารภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคที่ไม่มุ่งหวังกำไรมีทักษะที่จะวิเคราะห์วางแผน และบริหารงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดสำหรับองค์การที่ตนรับผิดชอบ ผู้บริหารยุคใหม่จึงควรมีทัศนภาพทั้งทางด้านบริหารภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งจะทำให้มีมุมมองที่กว้างครอบคลุม และมีความเข้าใจทั้งในระดับมหภาคและจุลภาค ซึ่งจะช่วยให้เป็นนักบริหารที่เหมาะสม และสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศที่ต้องการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ตามบริบทของศตวรรษที่ 21

จากสถานการณ์ภายนอก ซึ่งจำเป็นต้องมีความร่วมมือกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาประเทศ มหาวิทยาลัยรามคำแหงจึงเห็นควรที่จะพัฒนาหลักสูตรที่ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสศึกษาองค์ความรู้ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งจะส่งผลให้ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเข้าใจในความสัมพันธ์ของทั้งสองภาค และเข้าใจต่อความจำเป็นในความร่วมมือ ตลอดจนประสานงานกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ประกอบกับองค์ความรู้ทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ และการบริหารธุรกิจมีเนื้อหาบางส่วนที่ทับซ้อนกันอยู่ สามารถที่จัดเรียนร่วมกันได้ และ

มีความเป็นไปได้สูงที่จะจัดให้มีการเรียนการสอนควบกันระหว่างปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต และปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตเหมือนเช่นที่ทำกันอย่างแพร่หลายในต่างประเทศ มหาวิทยาลัยรามคำแหงจึงตัดสินใจที่จะเป็นผู้นำในการเปิดการเรียน การสอนทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจขึ้นเป็นแห่งแรกในประเทศไทย โดยเริ่มเปิดรับสมัครครั้งแรกในปี พ.ศ. 2546

ปัจจุบันมีนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วทั้งหมด 10 รุ่น และมีนักศึกษาที่กำลังศึกษาในชั้นเรียนอยู่ 2 รุ่นที่ 11 และรุ่นที่ 12 ปรากฏการณ์ปัจจุบัน คือ จำนวนผู้สมัครเข้าศึกษาในหลักสูตรทวิปริญญาโทฯ มีแนวโน้มมากขึ้นในรุ่นที่ 11 และรุ่นที่ 12 แสดงให้เห็นถึงความมีชื่อเสียงในด้านคุณภาพของหลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์ และบริหารธุรกิจ ทั้งนี้ในตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาหลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจได้มีการพัฒนาและปรับปรุง อาทิเช่น ปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน การประเมินผลและปรับปรุงมาตรฐานหลักสูตร พัฒนาบุคลากรด้านการเรียน การสอน และการพัฒนาหลักสูตร เป็นต้น

การพัฒนาหลักสูตรมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ในการจัดหลักสูตรทุกประเภท ในการพัฒนา หลักสูตรนั้นจะมีส่วนสัมพันธ์ และเกี่ยวข้องกับการวางแผน การจัดทำหลักสูตร และ กระบวนการสร้างหลักสูตรควบคู่กันไป หลักสูตรทุกรูปแบบ ทุกประเภทจะต้องได้รับการพัฒนา อยู่เสมอให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ต่าง ๆ ของประเทศ รวมทั้งระบบการศึกษาของประเทศด้วย หลักสูตรทุกหลักสูตรจะหยุดอยู่กับที่ไม่ได้จะต้อง มีการพัฒนาให้ทันเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น โครงการทวิปริญญาโททาง รัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ จำเป็นต้อง มีการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ที่สำคัญเหตุผลอีกประการหนึ่ง ที่การพัฒนาหลักสูตรให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2558 ที่ กำหนดให้ทุกหลักสูตรที่เปิดการเรียน การสอน ต้องพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย โดยมีการประเมิน และรายงานผลการดำเนินการดำเนินงานของ หลักสูตรทุกปีการศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไป ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ อย่างน้อย ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ 5 ปี

ปัจจุบันหลักสูตรของ โครงการทวิปริญญา โททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจที่ใช้ อยู่ เป็นเล่มหลักสูตรโครงการทวิปริญญาโททาง รัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ (หลักสูตร ปรับปรุง พ.ศ.2556) ซึ่งจะครบกำหนดที่จะต้อง ทำการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร ในปี พ.ศ. 2561 ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา อีกทั้งโครงการทวิปริญญาโททางรัฐประศาสน ศาสตร์และบริหารธุรกิจมีความประสงค์ที่จะทำ การปรับปรุงหลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐ ประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ เพื่อให้หลัก

สูตรมีความทันสมัยต่อสภาวะการณ์ และเป็นการ พัฒนา เพิ่มทักษะในการเรียนรู้ให้กับนักศึกษา โดยสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประกอบวิชาชีพได้อย่าง มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การปรับปรุงหลักสูตรยังปรับ ทิศทางการจัดการเรียนการสอน ให้ตรงกับความต้องการของงานด้านการบริหารทั้งภาครัฐและ ภาคเอกชน ต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อประเมินความเหมาะสมและ คุณภาพของหลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐ ประศาสนศาสตร์ และบริหารธุรกิจ ในด้าน บริบทของของหลักสูตร ได้แก่ วัตถุประสงค์ หลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร แผนการ ดำเนินงานของหลักสูตร และเนื้อหาวิชาของ หลักสูตร

2. เพื่อศึกษาปัจจัยเบื้องต้นของ หลักสูตร ได้แก่ คุณสมบัติของผู้เรียน การ จัดการเรียน การสอน คุณสมบัติของอาจารย์ที่ สอน อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ตลอดจน งบประมาณในการผลิตบัณฑิต

3. เพื่อศึกษากระบวนการด้านบริหาร จัดการของหลักสูตร ได้แก่ การจัดตารางเรียน การ สอน ตารางสอบ การจัดโครงการ/กิจกรรม เสริมหลักสูตร การวัดและประเมินผล การ บริหารหลักสูตร

4. เพื่อศึกษาผลผลิตของหลักสูตร ได้แก่ การตอบสนองความพึงพอใจของผู้เรียน คุณ ลักษณะบัณฑิต ผลการปฏิบัติงานของ บัณฑิต ความพึงพอใจในการใช้บัณฑิต

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรประกอบด้วย นักศึกษา บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต คณาจารย์ และผู้ทรงคุณวุฒิของ โครงการทวีปัญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์ และบริหารธุรกิจ โดยกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ประกอบด้วยนักศึกษา ที่ศึกษาในปัจจุบัน จำนวน 130 คน บัณฑิต จำนวน 110 คน และผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 110 คน คณาจารย์และผู้บริหาร และผู้ทรงคุณวุฒิของโครงการทวีปัญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม สำหรับกลุ่มตัวอย่าง ดังกล่าว

แนวความคิด และ ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง

นิยามและความหมายของหลักสูตร (Conception of Curriculum)

Lewis and Miel (1972: 72) กล่าวว่า หลักสูตรนอกจากจะหมายถึงเอกสารหลักสูตรแล้วยังหมายถึง กระบวนการปฏิสัมพันธ์ ระหว่างนักเรียน ครู เนื้อหาสาระ ยุทธวิธี การสอน การกำหนดเป้าหมาย การประเมินผล ซึ่งหมายถึง สิ่งแวดล้อมทางการเรียน นั่นเอง และ Bobbit (1973 : 42) กล่าวถึงหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร คือ รายการของสิ่งต่างๆ ที่เด็กและเยาวชนต้องทำ และมีประสบการณ์ด้วยวิธีการพัฒนาความสามารถในการทำ สิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวให้ดี เพื่อสามารถดำรงชีวิตในวัยผู้ใหญ่ได้ ส่วน Good (1973 : 157) ให้ความหมายของหลักสูตร คือ กลุ่มรายวิชาที่จัดไว้อย่างมีระบบ หรือลำดับวิชา ที่บังคับสำหรับการจบการ ศึกษา หรือเพื่อรับ

ประกาศนียบัตรในสาขาวิชาหลักๆ สำหรับ Oliva (1992: 8-9) ได้ให้นิยามความหมายของหลักสูตร โดยแบ่งเป็น 1. การให้ นิยามโดยยึดจุด ประสงค์ (Purpose) หลักสูตร จึงมีภาระหน้าที่ที่จะทำให้ผู้เรียนควรจะเป็นอย่างไร หรือมีลักษณะอย่างไร หลักสูตรแนวคิดนี้จึงมีความหมายในลักษณะที่เป็นวิธีการ ที่นำไปสู่ความสำเร็จตามจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย 2. การให้นิยามโดยยึดบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Contexts) นิยาม หลักสูตรในลักษณะนี้ เป็นการอธิบายถึงลักษณะทั่วไปของหลักสูตร ซึ่งแล้วแต่ว่าเนื้อหาสาระของหลักสูตรมีลักษณะเป็นอย่างไร 3. การให้นิยามโดยยึดวิธีดำเนินการ หรือยุทธศาสตร์ (Strategies) เป็นการให้นิยามหลักสูตรในเชิงวิธีดำเนินการ ที่เป็นกระบวนการ ยุทธศาสตร์หรือเทคนิควิธีการที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

เมื่อวิเคราะห์ความหมายของหลักสูตรข้างต้นพบว่า ความหมายของหลักสูตร คือ แผนงานหรือโครงการที่จัดประสบการณ์ทั้งหมดให้แก่ผู้เรียนโดยแผนงานต่างๆ จะถูกกำหนดเป็น ลายลักษณ์อักษรมีขอบ เขตกว้างขวาง หลากหลาย เพื่อเป็นแนวทางการจัด ประสบการณ์ การเรียนรู้ที่ต้องการ ดังนั้น หลักสูตรอาจเป็นหน่วย (Unit) เป็นรายวิชา (Course) หรือเป็นรายวิชาย่อย (Sequence of courses) ทั้งนี้ แผนงานหรือโครงการทางการศึกษาดังกล่าว อาจจัดขึ้นได้ทั้งในและนอกชั้นเรียน ภายใต้การบริหารและดำเนินงานของสถานศึกษา

องค์ประกอบของหลักสูตร หมายถึง ส่วนที่อยู่ภายในและประกอบกันเข้าเป็นหลักสูตร เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ความหมายของหลักสูตรสมบูรณ์ เป็นแนวทางในการจัดการ

เรียนการสอน การประเมินผล และการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรไปด้วย นักการศึกษาได้นำเสนอ องค์ประกอบของหลักสูตรไว้มีความสอดคล้อง และคล้ายคลึงกันแต่จะระบุในรายละเอียด เพื่อ

ขยายขั้นตอนหรือการใช้ภาษาที่แตกต่างกัน แต่ ความหมายจะเหมือนกัน ปรากฏดังตาราง ต่อไปนี้

Tyler (1986)	Zais (1976)	Kerr (1976)	Taba (1962)	Beauchamp(1975)
1. การกำหนดวัตถุประสงค์	1. เป้าหมาย หรือ จุดประสงค์	1.วัตถุประสงค์ของ หลักสูตร	1. การวินิจฉัยความต้องการ	1.การกำหนดวัตถุประสงค์
2. การเลือกเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้	2. เนื้อหาวิชา	2. เนื้อหาสาระ	2. การกำหนดจุดประสงค์	2.การกำหนดขอบข่ายของเนื้อหาสาระ
3. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	3.กิจกรรมการเรียนการสอน	3. ประสบการณ์การเรียนรู้	3. การเลือกเนื้อหาสาระ	3. การวางแผนการใช้หลักสูตร
4. การประเมินผล การเรียนรู้	4. การประเมินผล	4. การประเมินผล	4. การจัดเนื้อหาสาระ	4. การพิจารณาตัดสิน
			5.การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้	
			6.การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	
			7. การประเมินผล	

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตรที่ นักวิชาการศึกษา ได้ให้ความหมายไว้นั้นสามารถกล่าวได้ว่าองค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญมี 4 ส่วน คือ 1. จุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะ 2. เนื้อหาและจำนวน ชั่วโมงสอนแต่ละวิชา 3. วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 4. วิธีการประเมินผล

ในส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) Taba (1962: 454) กล่าวไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรหมายถึง การเปลี่ยนแปลง และปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านการกำหนดเป้าหมาย การจัด เนื้อหารายวิชา และการประเมินผล เพื่อให้บรรลุ

เป้าหมายใหม่ที่กำหนดไว้ ส่วน Good (1973 : 157 -158) ได้ให้ความเห็นว่า “การพัฒนาหลักสูตร เกิดได้ 2 ลักษณะ คือ การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรเป็นวิธีการพัฒนาหลักสูตรอย่างหนึ่งเพื่อให้เหมาะสมกับโรงเรียนหรือระบบโรงเรียน จุดมุ่งหมายของการสอน วัสดุอุปกรณ์ วิธีสอน รวมทั้งการประเมินผล ส่วนคำว่าเปลี่ยนแปลงหลักสูตร หมายถึงการแก้ไขหลักสูตรให้แตกต่างไปจากเดิม เป็นการสร้างโอกาสทางการเรียนขึ้นใหม่” Saylor, Alexander and Lewis (1981: 7) ให้ความหมายว่า “การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือเป็นการจัดทำหลักสูตร

ใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อน การพัฒนาหลักสูตร อาจหมายถึงรวมถึงการสร้างเอกสารอื่นๆ สำหรับนักเรียนด้วย ”

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายความว่า การเปลี่ยนแปลง และปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านการกำหนดเป้าหมาย การจัดเนื้อหาวิชา และการประเมินผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายใหม่ที่กำหนดไว้ โดยการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร เป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งหมด ตั้งแต่เป้าหมายของหลักสูตร จนกระทั่งวิธีการเรียนการสอน หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรแต่เพียงบางส่วน โดยไม่เปลี่ยนแปลงแนวคิด พื้นฐาน หรือรูปแบบของหลักสูตร

การประเมินหลักสูตร คือ กระบวนการเก็บรวบรวมและศึกษาข้อมูล รวมถึงการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตรวจสอบหลักสูตร และตัดสินใจว่าหลักสูตรมีคุณค่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินหลักสูตรเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตร ข้อบกพร่อง หรือความผิดพลาด อาจจะเนื่องมาจากสาเหตุและปัจจัยต่างๆ เช่น การออกแบบหลักสูตรอาจจะไม่เหมาะสม กับความต้องการของบุคคลและสังคม เป็นต้น ถ้าไม่มีการประเมินหลักสูตรก่อนการนำหลักสูตรไปใช้อาจจะเป็นภาระที่ย่างยากมากสำหรับผู้เรียน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร ดังนั้น การประเมินหลักสูตรจึงต้องมีการประเมินเป็นระยะ ๆ เพื่อที่จะลดปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นเมื่อใช้หลักสูตรจริง

รูปแบบการประเมินผลการศึกษาของ Danial L. Stufflebeam

Danial L. Stufflebeam (1970) ได้เสนอวิธีการประเมินผลทางการศึกษาหรือ

โครงการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP / Context, Input, Process, Product) โดยเสนอรายงานการประชุมครั้งที่ 11 ของสมาคม Phi Delta Kappa ในปี ค.ศ. 1970 เรื่อง Educational Evaluation and Decision Making และได้ให้ความหมายการประเมิน คือ กระบวนการที่ประกอบด้วย การอภิปรายและขยายรายละเอียดของสิ่งที่ต้องการประเมินให้ชัดเจน การได้มาของข้อมูล รายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูล เพื่อประกอบการตัดสินใจ การประเมินเพื่อการตัดสินใจ 4 ประการ คือ การตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผน (planning decision) การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้าง (structuring decision) การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน (implementing decisions) การตัดสินใจเมื่อสิ้นสุดโครงการ (recycling decisions) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสำเร็จของการใช้หลักสูตร จึงเรียกว่า “วิธีการประเมินค่า” การตัดสินใจเกี่ยวกับความสำเร็จของการประเมิน เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจทั้ง 4 ประการ ควรทำการประเมินองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน คือ (วงษ์ใหญ่ , 2554 :150-151) 1. การประเมินสภาวะแวดล้อมหรือบริบท (Context evaluation: C) 2. การประเมินองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยเบื้องต้น (Input evaluation: I) 3. การประเมินองค์ประกอบที่เป็นกระบวนการ (Process evaluation: P) 4. การประเมินผลผลิต (Product evaluation: P)

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่ารูปแบบวิธีการประเมินทางการศึกษา Stufflebeam (1970) ที่ได้เสนอวิธีการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP / Context, Input, Process, Product) นั้นสามารถที่จะอธิบายความสำเร็จของการใช้หลักสูตรของโครงการทวิปริญญาโท ทางรัฐ

ประศาสนศาสตร์ และบริหารธุรกิจ ได้อย่างครบถ้วน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดใช้รูปแบบวิธีการประเมินทางการศึกษาของ Stufflebeam (1970) เป็นรูปแบบที่ใช้วัดความสำเร็จของการ

ใช้หลักสูตรของโครงการทวิปริญญาโท ทางรัฐประศาสนศาสตร์ และบริหารธุรกิจ และผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

องค์ประกอบ 4 ด้านของการประเมิน			
บริบท (Context)	ปัจจัยนำเข้า (Input)	กระบวนการ (Process)	ผลผลิต (Product)
- วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของสังคม มีความเป็นเอกลักษณ์ และนำไปปฏิบัติได้จริง - โครงสร้างหลักสูตรมี จำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชาเหมาะสม - เนื้อหาสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักสูตร สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและมีความทันสมัย	- คุณลักษณะผู้สอน - สื่อการเรียนการสอน - สิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน	- กิจกรรมการเรียนการสอน - การวัดและประเมินผล	- การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และมีความทันสมัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามความคิดเห็นนักศึกษา/บัณฑิต เกี่ยวกับสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์ และบริหารธุรกิจ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศที่ตอบคำถามมากที่สุด คือ เพศหญิง จำแนกตามตามปีที่เข้าศึกษา ภาคเรียน และสถานภาพการศึกษาที่ตอบคำถามมากที่สุด คือ นักศึกษาปัจจุบัน จำแนกตามภาวะการทำงานส่วนใหญ่ คือ ทำงาน แล้ว ปัจจัยที่สำคัญในการตัดสินใจเลือกเรียน อันดับที่ 1 คือ ต้องการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ดังนี้ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1. ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความคิดเห็นเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น
1. สอดคล้องกับความต้องการสังคมปัจจุบัน	4.46	0.461	มากที่สุด
2. มีความเป็นเอกลักษณ์	4.27	0.548	มากที่สุด
3. นำไปปฏิบัติได้จริง	4.28	0.572	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.34	0.048	มากที่สุด

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโดยรวมทั้งหมดมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 4.34

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สอดคล้องกับความต้องการสังคมปัจจุบัน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

4.46 รองลงมาคือ นำไปปฏิบัติได้จริง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีความเป็นเอกลักษณ์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27

โครงสร้างหลักสูตร

ตารางที่ 2. ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการประเมินความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชาในโครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D	ความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิต
1. หมวดวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต	2.08	0.334	พอดี
2. หมวดวิชาบังคับรวม	2.08	0.344	พอดี
3. หมวดวิชาเอกรัฐประศาสนศาสตร์	1.94	0.283	พอดี
4. หมวดวิชาเอกบริหารธุรกิจ	1.94	0.283	พอดี
5. หมวดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระทางการจัดการ	2.00	0.214	พอดี
6. การสอบประมวลความรู้	2.05	0.237	พอดี
ค่าเฉลี่ยทั้งหมด	2.02	0.280	พอดี

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการประเมินความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชาในโครงสร้างหลักสูตร โดยรวมทั้งหมดมี

ความคิดเห็นอยู่ในระดับพอดี มีค่าเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 2.02

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การประเมินความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชาในโครงสร้างหลักสูตรที่มีค่าเฉลี่ย

สูงสุด คือ หมวดวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิตและหมวดวิชาบังคับร่วม มีความคิดเห็นอยู่ที่ระดับพอดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.08 รองลงมาคือ การสอบประมวลความรู้ มีความคิดเห็น อยู่ที่ระดับพอดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.05 และการ

ประเมินความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชาในโครงสร้างหลักสูตรที่มีค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุดคือ หมวดวิชาเอกรัฐประศาสนศาสตร์ และหมวดวิชาเอกบริหารธุรกิจมีความคิดเห็นอยู่ที่ระดับพอดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.94

ปัจจัยนำเข้า ส่วนที่ 1 ผู้สอน

ตารางที่ 3. ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยนำเข้า ส่วนที่ 1 ผู้สอน

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น
1. การเตรียมการสอน	4.18	0.539	มาก
2. ความรู้ความสามารถ เทคนิคและวิธีการสอน	4.19	0.507	มาก
3. จรรยาบรรณในวิชาชีพ	4.46	0.529	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.27	0.525	มากที่สุด

ผลการสำรวจพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัจจัยนำเข้าส่วนที่ 1 ผู้สอน ในภาพรวม 3 ด้าน โดยรวมทั้งหมดมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 4.27

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ

มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการเตรียมการสอน มีความคิดเห็นอยู่ที่ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18

ปัจจัยนำเข้า ส่วนที่ 2 สื่อการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน

ตารางที่ 4.ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยนำเข้า ส่วนที่ 2 สื่อการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน

สื่อการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น
1.ตำรา/เอกสารประกอบการเรียนการสอน	3.98	0.578	มาก
2.โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน	3.56	0.775	มาก
3.แหล่งค้นคว้าข้อมูล	3.59	0.674	มาก
4.การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารหลักสูตร	4.00	0.578	มาก
5.อาคารเรียน ห้องเรียน	3.45	0.811	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.71	0.683	มาก

ผลการวิจัยพบว่า พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัจจัยนำเข้าส่วนที่ 2 สื่อการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน ในภาครวม 5 ด้าน โดยรวมทั้งหมดมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยทั้งหมดเท่ากับ 3.71

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารหลักสูตร มีความคิดเห็นในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 รองลงมาคือ ตำรา/

เอกสารประกอบการเรียนการสอน มีความคิดเห็นในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 , แหล่งค้นคว้าข้อมูล มีความคิดเห็นในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.59, โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน มีความคิดเห็นในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ อาคารเรียน ห้องเรียน มีความคิดเห็นอยู่ที่ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45

กระบวนการวิชาการในการจัดการเรียนการสอน

กระบวนการวิชาการในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดและการประเมินผล

ตารางที่ 5. ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการวิชาการในการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ กิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดและการประเมินผล

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น
1.กิจกรรมการเรียนการสอน	4.02	0.499	มาก
2.การวัดและการประเมินผล	3.98	0.561	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.00	0.530	มาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า กระบวนการวิชาการในการจัดการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ กิจกรรมการเรียนการสอนมีความคิดเห็นในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การวัดและการประเมินผลมีความคิดเห็นอยู่ที่ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ของหลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์ และบริหารธุรกิจ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556)

ข้อมูลสถานภาพของผู้ใช้บัณฑิต

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 5 มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่า มีตำแหน่งในระดับหัวหน้าฝ่าย/หัวหน้าแผนก/หัวหน้างาน

ผู้ใช้บัณฑิตมีระยะเวลาการปฏิบัติงานต่ำกว่า 15 ปี ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีสถานที่ตั้งที่ทำงานอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ส่วนใหญ่อยู่ในหน่วยงานของภาครัฐ มีกิจการประเภทอื่นๆ คือ เป็นกิจการส่วนตัว และส่วนใหญ่มีจำนวนบุคลากรภายในหน่วยงานจำนวน 1,001 คน ขึ้นไป ปัจจัยสำคัญที่ผู้ใช้บัณฑิตพิจารณารับบัณฑิตเข้าทำงาน ให้ปัจจัยสำคัญอันดับที่ 1 คือ ความรู้

ความสามารถพิเศษ อันดับที่ 2 คือ สาขาวิชาที่เรียน อันดับที่ 3 คือ บุคลิกภาพ อันดับที่ 4 คือ ผลการเรียน และอันดับสุดท้ายคือ สถาบันการศึกษา

วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ต่อผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง และคุณสมบัติของบัณฑิตที่ผู้ใช้บัณฑิตต้องการ

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในภาพรวม

คุณลักษณะของบัณฑิต	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
ด้านคุณธรรม	4.53	0.439	มากที่สุด
ด้านความรู้ ความสามารถ	4.13	0.536	มาก
ด้านทักษะทางปัญญา	4.26	0.507	มากที่สุด
ด้านพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ	4.40	0.472	มากที่สุด
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.15	0.551	มาก
รวม	4.29	0.501	มากที่สุด

ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือด้านคุณธรรม โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 รองลงมาคือ ด้านพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40, ด้านทักษะทางปัญญา โดย

มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ,ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตน้อยที่สุด คือ ด้านความรู้ความสามารถ โดยมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย

“คุณสมบัติของบัณฑิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่ต้องการ ”

ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติการ

วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis)

ตาราง 8. ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นแบบพหุ

คุณสมบัติของบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง	ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่ต้องการ				
	S.D	b	β	t	p- value
ค่าคงที่	12.162		77.995	6.413	0.000
ด้านคุณธรรม	3.699	0.218	6.599	1.784	<0.007
ด้านความรู้	3.615	0.119	2.770	0.766	<0.045
ด้านทักษะทางปัญญา	3.784	0.288	6.862	1.813	<0.007
ด้านพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบ	4.532	0.193	5.222	1.152	<0.002
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ	3.944	0.626	14.204	3.602	<0.000

$$R = 0.531; R^2 = 0.282 ; F = 8.150 ; p\text{-value} = 0.000$$

จากตาราง 8 จะเห็นว่า คุณสมบัติของบัณฑิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่ต้องการ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พหุคูณเป็น 0.531 และสามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 28.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ พบว่า คุณสมบัติของบัณฑิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงในทุกด้านเช่น ด้านคุณธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ

ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง สามารถพยากรณ์ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่ต้องการ ได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สมการพยากรณ์คุณสมบัติของบัณฑิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงมีผลต่อความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่ต้องการ เมื่อนำคุณสมบัติของบัณฑิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงทุกด้านเข้าสมการในรูปคะแนนดิบเป็นดังนี้

ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่ต้องการ = $77.995 + 6.599(\text{ด้านคุณธรรม}) + 2.770(\text{ด้านความรู้}) + 6.862(\text{ด้านทักษะปัญญา}) + 5.222(\text{ด้านพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และ$

ความรับผิดชอบ) + 14.204(ด้านทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ)

สรุปและอภิปรายผล

หลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ มีความเหมาะสมกับสอดคล้องกับบริบท ปัญหาและ ความต้องการของสังคมปัจจุบัน หรือไม่ อย่างไร

จากผลการวิจัย เพื่อประเมินความเหมาะสมและคุณภาพของหลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ ในด้านบริบทของของหลักสูตร สามารถอภิปรายและสรุปผลได้ดังนี้ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับความต้องการสังคมปัจจุบัน ด้วยวัตถุประสงค์ของหลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจนั้น มีวัตถุประสงค์ เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีทักษะจัดการองค์ความรู้ สามารถประยุกต์ทักษะการบริหารจัดการสู่การพัฒนาหลักการบริหารแบบองค์รวม เพราะบริบทในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การมีทักษะในการจัดการองค์ความรู้ จึงเป็นสิ่งที่องค์กรต่าง ๆ ต้องการจากบุคลากร เพื่อให้การปฏิบัติงานนั้นสามารถดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในส่วนของวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงนั้น หลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์ และบริหารธุรกิจ เป็นการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการบริหารงานในองค์กร ทั้งในภาครัฐ และภาคเอกชน การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ จึงเน้นที่การนำเอาไปปฏิบัติงานได้ เช่น เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้นำในการพัฒนาสร้างเครือข่ายระบบสารสนเทศด้านการบริหาร

ร่วมกับภาครัฐ เอกชนเพื่อการพัฒนาหลักการบริหาร และเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ และสามารถในการวิจัย การสืบค้นข้อมูลวิชาการ การใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อนำองค์ความรู้ทางการวิจัยไปใช้ในการพัฒนางานอย่างมีประสิทธิภาพ, เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความสามารถในการวิเคราะห์ สร้างสรรค์ และประยุกต์ใช้ผลการวิจัย และองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหาในการพัฒนางานของตนเอง หน่วยงาน องค์กร สังคม และชุมชน และเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีทักษะจัดการองค์ความรู้ สามารถประยุกต์ทักษะการบริหารจัดการสู่การพัฒนาหลักการบริหารแบบองค์รวม จากรายละเอียดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์ และบริหารธุรกิจ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นได้ถูกถ่ายทอดผ่านการเรียนการสอนของโครงการ เพื่อให้นักศึกษาของโครงการ ทุกคนเมื่อจบการเรียนแล้ว สามารถนำไปใช้ในองค์กรของนักศึกษาได้ อันนำไปสู่การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่องค์กรกำหนดไว้

สำหรับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมี ความเป็นเอกลักษณ์ ด้วยเหตุผลที่ว่าหลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์ และบริหารธุรกิจ เป็นการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการบริหารงานในองค์กรทั้งในภาครัฐ และภาคเอกชนดัง ที่กล่าวมาแล้วนั้น การกำหนดในวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ฯ จึงมีลักษณะเป็นเฉพาะ และมีความเป็นเอกลักษณ์ที่เด่น เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรม จริยธรรม จิตอาสาธรรมา ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้ร่วมงาน หน่วยงาน องค์กร สังคม และ ชุมชน , เพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้นำในการพัฒนา สร้างเครือข่ายระบบสารสนเทศ ด้านการบริหารร่วมกับภาครัฐ

เอกชน เพื่อการพัฒนาหลักการบริหาร และเพื่อผลิตบัณฑิตให้มีทักษะจัดการองค์ความรู้สามารถประยุกต์ทักษะการบริหารจัดการสู่การพัฒนาหลักการบริหารแบบองค์รวม

จากรายละเอียดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่าเป็นการกำหนดจากค่านิยม ในยุคปัจจุบัน อันเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของ

โครงสร้างหลักสูตร เพื่อศึกษาความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชา ได้แก่ หมวดวิชาบังคับไม่นับหน่วยกิต, หมวดวิชาบังคับร่วมหมวดวิชาเอกรัฐประศาสนศาสตร์ หมวดวิชาเอกบริหารธุรกิจ และหมวดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระทางการจัดการ พบว่าความเหมาะสมของจำนวนหน่วยกิต ที่มีระดับความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมพอดี ต่อการเรียนเรียนการสอนนั้น เนื่องมาจากโครงการฯ ได้มีการปรับปรุง จำนวนวิชา จำนวนหน่วยกิต ในแต่ละหมวดวิชามาโดยตลอด เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งมีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง เนื้อหาสาระของแต่ละวิชาด้วย

เนื้อหาสาระของหลักสูตร เพื่อศึกษาเนื้อหาสาระของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับความต้องการสังคมปัจจุบัน , สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และ มีความเป็นเอกลักษณ์ พบว่าเนื้อหาสาระของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการสังคมปัจจุบัน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และ มีความเป็นเอกลักษณ์ เนื่องมาจากโครงการฯ ได้มีการปรับปรุง จำนวนวิชา จำนวนหน่วยกิต ในแต่ละหมวดวิชามาโดยตลอดในการปรับปรุงนั้นได้ปรับปรุงตั้งแต่วัตถุประสงค์

โครงสร้าง และเนื้อหาสาระ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น หลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์ และบริหารธุรกิจ มีวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร และเนื้อหาสาระของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับความต้องการสังคมปัจจุบัน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และ มีความเป็นเอกลักษณ์ หรืออาจกล่าวได้ว่า หลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ ในด้านบริบทของของหลักสูตร ได้แก่ วัตถุประสงค์หลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร แผนการดำเนินงานของหลักสูตร และเนื้อหาสาระวิชาของหลักสูตร มีความเหมาะสมและมีคุณภาพ

ผลผลิตที่เกิดจากการใช้หลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์ และบริหาร ธุรกิจ คือ บัณฑิต มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตหรือไม่ อย่างไร

ในส่วนของ ความพึงพอใจในการใช้บัณฑิต ในด้านคุณลักษณะบัณฑิต และผลการปฏิบัติ งานของบัณฑิต จะเห็นได้ว่า ความพึงพอใจต่อบัณฑิต ที่จบการศึกษาจากโครงการทวิปริญญาโท ๆ นั้น ผู้ใช้บัณฑิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อคุณสมบัติของบัณฑิต นั้นเป็นเพราะโครงการฯ ได้มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนว่าหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการสังคมปัจจุบัน , สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเป็นเอกลักษณ์ เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีทักษะจัดการองค์ความรู้ สามารถประยุกต์ทักษะการบริหารจัดการสู่การพัฒนาหลักการบริหารแบบองค์รวม เพราะบริบทในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การมีทักษะในการจัดการองค์ความรู้ จึงเป็นสิ่งที่

องค์การต่าง ๆ ต้องการจากบุคลากร เพื่อให้การปฏิบัติงานนั้นสามารถดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผลผลิตที่เกิดจากการใช้หลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์ และบริหารธุรกิจ จึงสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณสมบัติ ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต การปฏิบัติงานของบัณฑิตจึงสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้บัณฑิตต้องการ ซึ่งสามารถกล่าวได้ว่า ผลผลิตที่เกิดจากการใช้หลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์ และบริหาร ธุรกิจ คือ บัณฑิต มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรฯ มีองค์ประกอบที่สำคัญ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร และเนื้อหาสาระของหลักสูตรนั้น

องค์ประกอบดังกล่าว จะต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการสังคมปัจจุบัน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และมีความเป็นเอกลักษณ์ จึงจะเป็นที่ต้องการของนักศึกษาที่ต้องการศึกษา และผลผลิตที่เกิดจากการใช้หลักสูตรฯ นั้น ก็จะสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้บัณฑิตได้

ดังนั้น โครงการฯ จะต้องมึนโยบายการพัฒนาหลักสูตรฯ ที่ชัดเจน และต้องนำนโยบายดังกล่าวออกเป็นแผนงาน ที่ต้องนำไปปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ อีกประการหนึ่งนโยบายที่เกี่ยวกับคุณสมบัติ อาจารย์ ที่โครงการ ฯ มี

นโยบายที่ชัดเจนให้อาจารย์ผู้สอนต้องมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอก และเป็นผู้ที่เชี่ยวชาญ หรือเกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่โครงการฯ กำหนดไว้ ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนของโครงการทวิปริญญาโทฯ จึงมีความเป็นมืออาชีพ มีความเป็นครู เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ เทคนิค และวิธีการสอนและจากความเป็นมืออาชีพ มีความเป็นครู จึงมีความเมตตา กรุณา และมีจิตสำนึกในความเป็นครู มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา ดังนั้น นโยบายเกี่ยวกับคุณสมบัติ อาจารย์ จะต้องดำรงไว้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างเฉพาะ นักศึกษา/บัณฑิต อาจารย์ และผู้ใช้บัณฑิต ของโครงการทวิปริญญาโทฯ และเพื่อให้ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในทุกภาคส่วน ในอนาคตจึงควรทำการศึกษาเปรียบเทียบ โดยทำการศึกษากลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษา/บัณฑิต อาจารย์ และผู้ใช้บัณฑิต ของโครงการอื่น ๆ เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง พัฒนา หลักสูตรฯ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมถึงนำผลการวิจัยมาพิจารณาเป็นแนวทางในการบริหารโครงการ และประการสุดท้ายสามารถนำผลการศึกษาไปใช้เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน และเป็นประโยชน์ทาง การศึกษาแก่ผู้สนใจต้องการศึกษา และในการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรในอนาคตต่อไป

References

- Beauchamp, G.A. (1975). **Curriculum Theory** . 4th ed.. Itasca : F. E. Peacock Publishing.
- Bobbitt, Franklin. (1973). **The Curriculum**. Boston: Houghton Mifflin.
- Good, C.V. (1973). **Dictionary of Education**. 4th ed. New York : McGraw-Hill Book.
- Kerr, J.R. (1976). **The Curriculum: Content, Design & Development**. Edinburgh :Oliver & Boyd.
- Lewis, Arther J., and Miel, Alice. (1972). **Supervision for Improved Instruction**. Belmont, California:Wore Worth Publishing Company,Inc.
- Oliva , Peter F. (1992) . **Developing the Curriculum** 3rd ed. New York : Harper Collins Publishers.
- Saylor , Alexander and Lewis. (1981). **Curriculum Planning for The Better Teaching and Learning**. New York: Holt Rinehart and Winston.Taba.
- Stufflebeam, Daniel L. (1970), **Educational Evaluation and Decision Making**. lilinois : F. E. Peacock Publishing.
- Tyler, R.W. (1986). **Basic Principles of Curriculum and Instruction**. Chicago The University of Chicago Press.
- Wongyai, Wichai. (2554). **Development of Higher Education Curriculum**. 2nd ed .Bangkok.
- Zais, R.S. (1976). **Curriculum: Principle and Foundations**. New York :Thomas Y. Crowell.